

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apere Marția, Joia și Sâmbata.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhiepiscopale Sibiu, strada Măcelarilor 45.

Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 45.
Epistolele nefrancate se refuză. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori
15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr.
pentru fie-care publicare.

Sub scutul bisericeii.

„Inceputul înțelepciunii este frica Domnului.”

De două mii de ani răsuna aceste cuvinte de pe buzele slugitorilor altarului, de două mii de ani predicăm noi preoții Domnului cuvântul Evangheliei, și totuși cuvintele noastre sunt cuvinte, sunt glasul celui ce strigă în pustie.

S'a desrădăcinat din inima poporului frica de Dumnezeu, și cu acesta l'a împins pe un povârniș, care duce la perire.

Nici frică de Dumnezeu, nici rușine de oameni, așa dăce poporul în înțelepciunea sa, unde adevărul înfrânge, căci unde lipsesc aceste două, acolo s'a încuibat răul în inima omului.

Di de di vedem rólele sistemului periculos de aji, di de di accentuăm răul, care merge crescând, și cuvintele noastre nu străbat nici la urechile, nici la inima autorității, cari chemați sunt să curme răul.

Liberalismul de aji a luat din mâinile bisericeii rolul conducătoriu și l'a pus în mâinile oamenilor, cari apoi s'au pus în emulare în năsușele de a slăbi binefăcătoria influență a bisericeii, de a-i reduce autoritatea, de a-i nimici nobila ei misiune în viața poporului.

Instituțiunile bisericeii mii de ani au fost pentru binele poporului, pentru consolidarea societății, pentru înflorirea moralității și a virtuților în inimile cetățenilor.

Curentul numit liberal de aji a nimicit instituțiunile de caracter divin ale bisericeii, și în locul lor a pus altele lumesci.

Pornit odată pe clina lunecă, curentul nu s'a oprit în drumul jumețate, ci a introdus neconfesionalismul în viața de stat sub firma libertății individuale,

Astăzi vedem rólele curentului.

S'a scos din inima oamenilor frica de Dumnezeu și în locul aceleia s'a pus actuala idee de stat,

Sunt la ordinea zilei toate fărâdelegile și dacă între ele una prin forma, în care se întâmplă sguide mai adâncini-mile omenesci, atunci se trezesc oamenii și vedem abisul în care e împinsă societatea omenescă.

O defraudare grozavă ca cea din comitatul Aradului, o scenă dramatică ca cea din cetatea Sibiu, în care bărbatul înșelat junghie pre cel ce i-a răpit onoarea familială, asemenea lucruri sguide până în temelii ființei omenesci.

Dară reul nu se caută la rădăcină, și până când așa se va urma, cum acuma se urmăzează, de îndreptare nu pôte fi vorba.

S'a încuibat o grozavă destrăbălare în administrațiunea statului nostru. Curentul de aji a sguide încrederea poporului și în săntenia justiției, căci nici ascultarea de martori, nici pertractarea nu se face în limba poporului.

Instituțiunile bisericeii sunt înlocuite cu altele lumesci, al căror rost mintea poporului nu-l poate cuprinde.

Dedat era poporul ca la cununie biserica să facă cele de lipsă.

Binecuvânta Domnul Dumnezeu cunună și viața conjugală cu copii, biserica întrevinea spre a cere binecuvântarea și a spune cuvinte de bucurie părinților.

La trecerea din lumea această preotul bisericeii făcea ceremoniile prescrie, ale lui buze rostiau cuvinte de mângâiere părinților la mórtea copiilor, cuvinte de îmbărbătare copiilor la mórtea părinților, prezentând pre bunul Dumnezeu ca pe tată al orfanilor.

Aji funcționari străini de firea, străini de legea, străini de limba poporului, străini de ale lui aspirațiuni, străini de al lui cerc sufletesc, acestia vin în contact la toate întâmplările din viața poporului.

Biserica e numai Cenușotcă, la locul din urmă, dacă creștinul voesce să recurgă și la bisericeii, să reflecteze și la ale ei instituțiuni.

Acest curent anticreștinesc se manifestă în literatură, în arte în știință.

Venin se strecoară în inima poporului din toate părțile.

Dispare frica de Dumnezeu și cu ei ea tot ce a fost nobil, tot ce a ținut în frâu firea animalică în om.

Să nu ne mirăm apoi de scene dramatice, cari ne sguide până în adâncul inimei noastre.

Suntem împinși spre catastrofă și mântuire nu mai e fără numai sub scutul bisericeii.

Sub scutul bisericeii se alergăm noi toți, cei ce ochi avem pentru periculosul curent de aji, inimă pentru binele poporului.

Sub scutul bisericeii se alergăm căci numai acolo mai aflăm mântuire.

Inchiderea Reichsrathului. Mercuri prin un autograf prealalt a fost închis pe timp mai îndelungat parlamentul austriac. Autograful a venit ca o surprindere mare. Pe politicieni îi preocupă mai mult urmările, decât faptul închiderii Reichsrathului. Austriicii își bat capul cu întrebarea că ce instituții are prin ministrul Thun care închiderea și la ce se referă fraza din comunicatul oficios, că închiderea Reichsrathului asigură o acțiune mai liberă guvernului Unii se gândesc la neînțelegerile dintre nemți și cehi, alții cred, că guvernul vrea să-și asigure mână liberă în chestia încheierii pactului cu Ungaria.

Guvernul unguresc e îngrijat pentru chestia rezolvirii pactului ajunsă la criză, și toți așteaptă cu mare interes să vadă ce pași va lua Bánffy față cu scirile unanime ale foilor vieneze, că Thun vrea să înjghebe provizoriu pe temeiul §. 14.

Orlul guvernului Nemzet, care nainte de închiderea Reichsrathului seria, că timpul apucăturilor a trecut, și noi nu mai putem aștepta, aji dăce; noi așteptăm cu răbdare cele ce se vor întâmpla: Ungaria va examina planul lui Thun și în sensul intereselor sale legale va lua poziție față de el.

Memoria marelui Șaguna.

— La 25 de ani dela mórtea sa. —

În acest timp de generală amorfă, ce ca un greu blăstem s'a năpustit asupra vieții noastre naționale, năbușind acum de vre-o patru ani de zile ori-ce manifestățiune vie sănătoasă a poporului român din țările coronei ungare, — festivitățile religioase-naționale, petrecute în luna trecută în toate părțile metropoliei române gr-orientale, cu privilegiul împlinirii primului pătrar de veac dela mórtea marelui *Archiev Andreiu Baron de Șaguna*: — ca un puternic motor au electrisat și înviorat inimile tuturor Românilor binesimțitori de dincoace de Carpați.

Pentru a prezenta acest act măreț bisericesc-național într-o iconă mai strălucitoare, pentru a ridica în chip și mai splendid memoria și faptele marelui principe al bisericeii gr-orientale române din această jumătate a împărăției noastre: subscrisul am adunat la un loc și în scurt timp vom să adun într'un frumos volum toate momentele vite și toate discursurile rostite cu acest privilegiu, în diferite locuri, începând cu pastoralile arhierilor noștri și încheind cu articolele de ziare, scrisi din acest incident în presa noastră de aici și dincolo de Carpați.

Scopul, ce prin această il am în vedere, este: ca să alcătuiesc o scumpă salbă din prețioasele mărgăritare ale acelor inimi adorabile, cari și aji, după un pătrar de secol pălăpă cu sfințenie pentru mărimea, meritele și pentru memoria nemuritorului prelat al vécului nostru. și ca toate acestea la un loc înșirate, să fac să străbată până în cele mai îndepărtate unghiuri ale societății românesce în salone, ca și în casa țeranului cărturar.

Pentru a scote însă acest volum cât se pôte de bine completat, subscrisul rog respectuos pe toți acei domni preoți, învățători și alți adoratori ai marelui *Archiev Andreiu* repozat, ale căror discursuri rostite cu acest privilegiu încă n'au fost publicate în nici una din foile noastre: să binevoiască a le trimite în manuscris la adresa subscrisului, pentru-ca avându-le cât mai curând, să pot arangia materialul în ordinea, ce am plănuț.

Arad, 2/14 Iulie 1898.

(Strada Aulic 1).

Ioan Brânda,
absolvent de filosofie.

FOIȚA.

„Magyar Állam”:

Șaguna și
Purgatoriul.

Un răspuns dogmatic-eschatologic
de

Gavriil Hango,
preot ort. rom.

(Urmare.)

Iisus Christos a dat putere ierarhiei de a lega și deslega păcatele oamenilor numai până când aceia se află aici în viața de pre pământ, și nici decum însă după ce s'au mutat din această viață.

Iisus Christos a dăș apostolilor săi: Ori ce veți deslega pre pământ, va fi deslegat și în ceriu, și ori ce veți lega pre pământ, va fi legat și în ceriu, și teologii romano-catholici admit și ei aji, că cuvintele „pre pământ” se refer atât la cel ce efectuează legarea ori deslegarea (ținerea ori iertarea) păcatelor, cât și la cel ce o primesce, — adecă: atât la preot, cât și la penitent.

Lucru de sine înțeles, căci omul numai până când e întreg (suflet și trup împreună) pôte face act de pocăință completă (credință și tapte) de care e legată ertarea păcatelor. Dincolo de mormânt ierarhia nu are nici o putere de a administra la taină, adecă nu pôte lucra pentru iertarea păcatelor, decât numai prin rugăciunile sale, cari încă pot fi și nu pot fi primite de Ddeu, — atârână dela calitatea și îndreptățirea lor morală.

XII.

Ba încă biserica romano-catholică mai vine în contradicție cu sine însuși chiar în privința doctrinei sale despre Purgatoriu. Ea susține, că sufletele dreptilor din Purgatoriu sufer pedepse pentru a satisface dreptății divine. Dacă e așa, atunci de ce folos sunt rugăciunile ce le face ea pentru cei morți; ori dór' pentru că le alină durerile? Dar de unde scie cu atâta siguranță, că aceste rugăciuni le alină durerile, neputând scie pozitiv, că rugăciunile ei sunt ori nu sunt primite, când primirea rugăciunii înaintea lui Ddeu e numai facultativă atârână primirea ei dela calitatea ei morală.

Biserica pôte scie numai în principiu, care rugăciune este primită și care nu este primită înaintea lui Ddeu, dar în concret nu.

Tot așa pôte scie biserica iarăși numai în principiu, cari dintre oameni merg în rai și cari în iad. Despre cei drepti crede, că merg în rai, iar despre cei păcătoși — în iad; dar în special: cari dintre oameni merg în rai și cari în iad, nu pôte scie, și pentru aceea se și rógă ea pentru toți morții fără deosebire, că a fost cineva drept ori păcătos (cu excepțiunea păcătoșilor morți nepocăiți din vina lor), căci acesta în special, în concret, cu aplicare la individ, nu pôte să-o scie.

Pentru cine vor fi auzite rugăciunile noastre și pentru cine nu, acesta o scie numai Ddeu. Rugăciunile noastre pentru acei, cari pôte sunt în ceriu, nu strică nimic, iar celor ce sunt printre cei osândiți, (sub cei osândiți înțelegem păcătoșii morți nepocăiți din vina lor) în iad, le sunt, respective le pot fi de mare folos. Astfel învață biserica ortodoxă.

Dacă biserica romano-catholică ar considera Purgatoriul ei ca o parte a iadului, după analoga temniței din viața aceasta în care sunt închiși separat cei, cari încă n'au fost judecați (închisore preventivă) și iarăși într'alt despărțământ cei cari au fost judecați, — atunci și biserica ortodoxă l'ar puté admite, dar numai încât privește locul, nici decum însă în ce privește felul muncilor din el, adecă felul curățitoriu, carele nu pôte fi

admis, neputând fi curățit sufletul prin un ce material, ba nici chiar în sens figural, căci în viața de dincolo de mormânt nu mai este loc și mijloc pentru o îndreptare din partea omului, ca să pôte satisfăce nici el nici prin alții dreptății divine pentru păcatele sale. Pôte să se căiască în sufletul său, dar nu pôte să se și îndrepteze — în absența trupului său.

Dreptății divine a satisfăcut odată pentru totdeauna Iisus Christos prin mórtea Sa pre cruce pentru păcatele întregului neam omenesc, din trecut, prezent și viitoriu.

Apoi nici chiar biserica romano-catholică nu e întrégă de acord cu învățăturile teologilor sei despre Purgatoriu, nici în ce privește locul, nici în ce privește focul din el. Adevărat, că în privința locului toți îl pun afară de rai și de iad, dar unii îl pun mai aproape de rai, alții mai aproape de iad, și iarăși alții în aer, alții în pământ. Iar în privința focului, unii iau pe acesta în sens literal, alții în sens figural. Dovadă și acesta despre netemeinicia dogmei.

(Va urma.)

Dotațiunea clerului.

În Nr. 71 din a. c. al diarului ce redigeți, On. D. Redactor, ați binevoit a publica un articol sub titlul de sus, subcris de colegul Grigoriu Nicoră. N'am avut ocaziune a cunoște pre acest frate în Christos, dară cetindu-i valorosul seu articol, me simț îndemnat a dice și eu ceva la chestiunea sulevată de densus.

Atât părerea, seu decă e permis a dice, propunerea colegului Nicoră, ca adecă chestiunea cu dotațiunea clerului mai înainte de a se pertracta în fiitorul congres, se fie supusă spre opinare aceloră pre cari i privesce mai de aprôpe, seu ca se me exprim cu cuvintele colegului, „aceloră pere cari i dore“, — preoțimei, — cât și motivele pre cari și basază părerea sa, n'ar trebui trecute cu vederea. E timpul suprem, ca și pozițiunea noastră în cele materiale se se reguleze odată, când sciut este că și celui din urmă servitor de cancelăriă i asigurată subsistința. —

Între multele motive aduse de colegul Nicoră este și proselitismul confesional. Vorbesce colegul din teorie seu din esperință, nu știu; eu însă mi permit a-i confirma cele dișe de densus cu referire la acest motiv cu casuri concrete: Parochianul meu X. a voit a contrage căsătoria cu o greco-catolică din comuna vecină Reșinari. — Într'o di se presintă X însoțit de doi martori și mi declară trecerea lui la confesiunea gr. catolică. La întrebările mele mi răspunde, că preotul gr. cat. din Reșinari, la carele a fost în cauza cea de căsătorie i-a spus, că decă nu trece la biserica greco-cat., va avea de a spesa mulți bani pela judecatori prin Sibiu, ca se câștige dreptul de a se căsători, precând, trecând nu va spesa mai nimic. Acesta ar fi motivul trecerei sale.

Un alt cas. Parochianul Y. voiesce cu ori ce preț a fi ales de cantor. În lipsă și de loc vacant și de cualificațiune nu l voiesce nimenea. La indemnul și promisiunile date de parochul gr. cat. și de un agent al acestuia, se presintă la mine și acest aspirant de cantor însoțit de doi martori și mi descopere trecerea sa împreună cu muiera la biserica gr. catolică, unde va deveni cantor cu salar mai bun ca la biserica mea.

Încă un cas. Parochianul Z. insistă pentru un împrumut de 200 fl. din cassa bisericeii. Din cauze binecuvântate comitetul nu i-l acordă. La indemnul și promisiunile date, și precum m'am informat, dora și implinite din partea susnumiților propagatori ai proselitismului, se presintă și acest individ cu muiera sa însoțit de doi martori și mi descopere hotărîrea lor de trecere la biserica unită.

Aș puté, On. Dle Redactor produce mai multe casuri, dară cred că acestea ilustrează din destul direcțiunea ce au luat de un timp încôce frații preoți gr. catolici, și cu ce apucături umblă și de ce mijloce joshice se folosesc întru acuirarea de parochieni de confesiunea lor. Cele aci descrise confirmă din restul cele dișe de colegul Nicoră în articolul seu.

Acastă și alte impregiurări vor ingreuna esecutarea concludului sinodal despre sidocsiă, eventual esecutarea lui pôte se tragé după sine funeste consecințe atât pentru noi cât și pentru biserica noastră gr. ort. —

Repet deci de fucheiere, că cele dișe de stimabilul coleg Nicoră în articolul seu și modalitatea opinată de densus întru resolvirea chestiunei „dotațiunei clerului“ ar fi demne de considerat.

Sa du în 6 Iuliu 1898

cu cuvenită stimă
Ioan Popovici,
preot gr. ort.

Călătoria regelui Carol.

La Cernăuți. În călătoria sa spre Petersburg, regele Carol a trecut prin Cernăuți, unde a sosit Luni la orele 6 și 5 m. Regele român a fost întâmpinat și binevenat de către consulul României Cogălniceanu, care a prezentat Maj. Sale pe prezidentul țării Br. Bourguignon. Peronul gărei era îndesuit de lume distinsă, care a făcut ovații înălțătoare Domnului României. Regele Carol și principele Ferdinand s'au întreținut cu prezidentul țării, primarul orașului, cu eruditul profesor Dr. I. Sbiera, Hurmuzachi, cu preotul Brăilean etc. Maj. Sa s'a interesat despre starea

preoțimei române din Bucovina, despre universitatea dela Cernăuți etc.

La Lemberg, unde a sosit nóptea la orele 12^{1/2}, regele Carol a fost întâmpinat de autoritățile locale și de viceconsulul Rusiei, care a predat M. Sale un autograf al țarului.

La Graniza. Marți dimineața la orele 8 M. Sa regele Carol cu suita sa a sosit la Granica. Gara era splendid decorată cu drăpele românesce și rusesce. Pe peron a făcut onorurile militare o gardă de onore cu drăpel și musică.

În gară erau: Ministrul României la Petersburg, Rosetti Solescu; atasatul militar rus la București, colonelul br. Taube; guvernatorul Petrokovski; dl Ozeroff comandantul brigăzii, și alți demnitari militari.

Regele și suita sa, după ce însoțiți de numeros stat major au trecut pe dinaintea gardei de onore, au luat dejunul într'o sală a gării și au plecat mai departe.

În Varșovia: Marți după prânz la orele 2 regele Carol și principele Ferdinand cu suita lor au sosit la Varșovia. La gară erau spre întâmpinare guvernorul suprem, prințul Imeretinsky, adiutantul general Arzeniev, comandantul de fort Komarov. Săra la orele 7 a fost prânz la prințul Imeretinsky, ér la 9 reprezentație de gală în palatul Lazinsky. Maj. Sa a plecat spre Petersburg Mercuri dimineața la orele 9.

La prânzul dat de principele Imeretinsky, acesta a purtat un toast, în sănătatea regelui Carol, ca eroul dela Plevna. Regele Carol în toastul său a mulțumit pentru primirea cordială. A amintit, că i-se umple inima de bucurie putend se revada trupele, cu cari a luptat odinioară la Plevna și cu grațitudine și reamintesc spriginul generalului Tottleben și sfaturile pr. Imeretinsky. Golesce păharul în onorea țarului Nicolae.

În Peterhof. Regele Carol și principele Ferdinand cu suitele lor au sosit la Peterhof Joi la orele 11 a. m. Au fost întâmpinați de către Țarul Nicolae, de marii Duci și autoritățile civile și militare. Țarul a salutat în chipul cel mai călduros pe rege și principe. Marele Duce Nicolaevici a îmbrățișat pe regele. Ministrul de externe Muravjev a salutat foarte condial pe primministrul D. Sturdza. Dela gară până la Alexandra cazacii formau șpalier.

Țarul a luat loc într'o trăsură cu regele Carol, principele Ferdinand cu marele Duce Mihail Alexandrevici, ministrul de externe Muravjev cu primministrul Sturdza. Sosiți la Palat, regele și principele au cercetat pe țerevna văduvă Maria Feodorovna și pe țarevna Alexandra Feodorovna. După prânzul de familie, la care au luat parte afară de țarevne: regina greacă, principele grec Andreiu, principele Siamului, toți marii duci și toate marile ducese, regele Carol cu principele Ferdinand au făcut vizită la marii Duci și la marile Ducese. Săra s'a dat un prânz în cere îngust.

Țarul Nicolae a numit pe regele Carol proprietar al regimentului de infanterie 18. de Vologda. Acest regiment a luptat în 1877 înaintea Plevnei alături cu trupele române.

Journal de Petersburg din incidentul vișitei regelui Carol serie: Salutăm pe domnitorul român, care de mai mult de 30 de ani conduce sorta unui popor vecin, care stă în legături de prietinie cu noi și pe care comunitatea istoriei, a religiei și a tradițiilor îl legă de poporul rusesce.

Inima ne poruncesce, ca la omagiile noastre ce le prezentăm ați regelui Carol I. să adăugăm și omagiile către regina Elisabeta, care întrunesc splendorea coronei cu strălucitele raze ale unui dar atât de miraculos. Salutăm și pe moștenitorul de tron, pe care legături familiare îl apropie de curtea imperială și care cu privilegiul vișitei sale mai apropiate în Rusin atât de mari simpatii a sciut se deștepte pentru sine.

Nu ne îndoim, că ôșpeții principali ai Țarului, în primirea cordială, de care i împărțasesc populația orașului, vor descoperi cele mai năuvede și simțemintelor de cari e străbătut poporul rusesce, și bucuros credem, că vor duce amintiri plăcute din vizita lor.

Sfințirea școlei din Borgo-Bistrița

— Raport special —

De sub Heniul, 4/16 Iuliu, 1898

În timpuri de grele încercări, prin cari trecem din cauza întâmplămintelor elementare: ploi torențiale, esudări, răceli, este binevenită câte o ocaziune, carea se ne înveselăscă și sufletul. Atare ocaziune ni-a oferit și nău Bărgăuanilor ortodoci diua de 29 Iunie st. v. sərbătorea St. apostoli Petru și Pavel, în care di s'a sfințit școla din Borgo-Bistrița, care se edificase din nou în acēsta fruntașe comună grănițarească și parochie ortodocsa. Dațimi deci voie, ca se v' raporteze ceva despre acest act solemn și despre festivitățile împreunate cu el.

Edificiul de școlă situat în centrul comunei în imediata apropiere de biserica noastră ortodoxă, pentru de a da și prin aceasta dovadă despre legătura nedisolubilă ce există între acēști doi factori culturali ai poporului nostru, este clădit din material solid, construit după un plan foarte rațional și practic. El are trei încăperi pentru învățământ și locuință pentru doi învețatori. După cum se înfățișează face onore nun umai parochiei noastre Borgo-Bistrița dar ar puté servi de model unui ținut întreg.

Gata fiind pe deplin, așa că servește spre cinstea credincioșilor nostri din B. Bistrița dar mai cu samă păr. paroch și protopop Simion Monda, care nu numai că a condus lucrarea, dar a îngrijit ca ea se se presinte cu atăta gust, — ea a fost sfințită și predată întrebuințării în mod solemn la 29 Iunie st. v.

Actului de sfințire i-a premers s. liturgie sēvērșită în mod solemn în spațioasă biserică parochială de către protopresbiterii Simion Monda și Grig. Pletosu, asistați de parochii Teodor Vrășmașu din Borgo Prund și de Vasile Bălan din Brașfalău super.

Cântările liturgice le-au executat cu destulă precisiune tinerimea școlară din B. Bistrița sub conducerea învețatorului și Păr. Eliseiu Dan din B.-Suseni.

După S. liturgie preoții litôrghisitori căroră li sau mai asociat parochii El. Dan și Iuliu Suceava, între sunetele clopoteilor, drept semn despre începerea actului de sfințire, au mers în procesiune la edificiul școlei, unde sa săvârșit mai întâiu cu mare pompă sfințirea apei, apoi s'au stropit toate salele și s'au însemnat păreții cu semnul sfintei cruci, precum se obișnuiesc la clădirile cele nău; pe urmă a fost stropit poporul adunat în mare număr din parochie chiar din parochiile vecine. — La sfârșitul acestui act, protopresbiterul și profesorul gimnas. G. Pletosu a ținut o cuvântare bine succasă, în care arătând mai întâiu însemnătatea țărbărilor școlare, arată și modul de nascere a școlii ca factor cultural; apoi scôte în vedere cerințele, pre cari le pretindem dela o școlă bine organizată, anume: ordinea, cultul adevărului și sentimentul datoriei. Acastă cuvântare ținută cu mult avânt oratoric a făcut bună impresiune asupra celor prezenți. De altcum Dl Pletosu este binecunoscut chiar și ca bun cântăreț, încă de mai nainte în cercurile Bărgăonilor.

La 2 ore p. m. a fost banchet, la care au luat parte vre-o 40 persoane, inteligenți și fruntași din popor. Sara a fost o petrecere cu joc, a cărei venit a fost menit pentru acoperirea cheltuelilor. Atât petrecerea cu joc, cât și banchetul s'au dat în spațioasele sale ale școlei, cari au fost arangiate cu destul gust. La banchet s'au ținut toaste pentru Exelenția Sa Păr. Archiepiscop și Metropolit ca supremul inspector al învățământului confesional, pentru preoții fungenți, pentru comitetul parochial și pentru poporul parochial etc.

În resumat: Tôte aceste festivități au succés cât se pôte de bine, așa că putem constata cu deplină satisfacție, că prelângă o bună și armonică conducere, poporul nostru scie se se afirme atât ca român, cât și ca ortodox.

(Va urma.)

Noutăți.

Chirotoniri. Înalt Preasânția Sa archiepiscopul-metropolit Miron Romanul a chirotonit în zilele de 13. 14. 15 și 16 Iulie v. a. c. întru presbiteri pe clericii absoluți: Elie Ciuruga, ales și întărit paroch în Șeicamare, și George Ghețe ales capelan lângă veterarul paroch Gavril Vaida din Berința; apoi pe clericii cu pregătire extraordinară; Octavian Piso ales și întărit paroch în Silvașul-sup., și Simeon Pavel, ales și întărit paroch în Grohot.

Istoria și statistica bisericească.

Alumnii seminariilor dela facultatea teologică din Cernăuți au interpretat autografarea Istoriei și statistice bisericești (în limba germană de eruditul profesor Eusebiu Popovici.) Opu va fi terminat încă în decursul lunei lui August și tot atunci va fi espedat tuturor abonenților. Ist. bis. se poate abona încă, trimițându-se prețul anticipativ. Informațiuni detaliate se pot căpăta dela dl stud. teol. George Ciupercă, Cernăuți (palatul Reședinței metropolitane).

Oficieri români la manevrele noastre.

La marile manevre din sudul Ungariei vor participa și următorii oficeri români, colonelii: Constantinescu, Coandă și Corlatescu.

Bismarck greu bolnav.

Despre starea sanitară a principelui Bismarck sosesc scrii îngrijitoare. Principele suferă de bôlă de apă. E umflat întreg trupul său și-i lipsesce somnul.

Suma banilor publici defraudați în Ungaria în câteva săptămâni de slujbași ai statului, se urcă—după Alkotmány — la cinci sute nouăzeci și șapte mii de fl.

Plôie de gândaci.

Foile din România aduc vestea unui rar fenomen, vâțut în București Joia trecută. Cam pela ora 9 și jumătate a început se cadă o adevărată plôie de gândaci negri. Era ca un nor negru, care s'a estins asupra întregului oraș. Strade, curți, coperișe etc. în câteva momente au fost negre de gândaci. În grădinile de petrecere o adevărată grôză a cuprins publicul. N'a fost chip de scăpare, a trebuit se o ia la fugă dinaintea gândacilor. Plôia de gândaci a durat câteva ceasuri. Cu două zile înainte același fenomen s'a întâmplat și în Galați. Cu 12 ani înainte a mai fost o așa plôie la București.

Petreceri cu joc.

Inteligența română: din Avrig invită la petrecerea cu joc, ce o va arangia Duminecă, în 19/31 Iuliu 1898 în sala de joc a Domnilor Fülöp din loc. Prețul intrării de persoană 1 coronă. Suprasolviri se primesc cu mulțumită și se vor cuita pe cale diaristică. Inceputul la 8 oare seara. Venitul curat este destinat pentru fondul bibliotecii școlare române din Avrig.

Inteligența română din Pianul superior și jur invită la petrecerea de vară, care se va arangia Luni în 20 Iuliu st. n. (Stul Ilie) 1898 în grădina școlei, la timp nefavorabil în sala școlei gr. or din Pianul superior. Venitul e destinat în favorul școlei gr. or. dia Pianul superior.

Invitare la petrecerea cu dans.

— Tinerimea română din Mediaș are onore a Vê invita la Producțiunea teatrală și concert împreunat cu joc ce se va ținua Luni în prima August st. n. Sft. Ilie, 1898 în pavilionul dela Hotelul „Schützen“. Venitul curat este destinat întru sporirea bibliotecelor școlare române din Mediaș. Prețul intrării de persoană locul prim 60 cr. de persoană locul II. 50 cr. Inceputul la 7 ore sēra.

— Răspuns la o broșură. —

(Va urma).

[80] 6—12

ad. Nr. 49/898. com. par. [118] 1—3

CONCURS.

Pentru ocuparea a două posturi de învățat. devenite vacante la școala gr.-or. din Rășinari prin acesta se scrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele sunt 350 fl. salariu și 32 fl. relut pentru fiecare.

Aspiranții la aceste posturi, încă înainte de expirarea termenului de concurs se se prezentează în vre-o Duminecă sau sâmbătă aici la biserică, spre a-și arăta dexteritatea în cântările bisericesti.

Pentru conducerea grădinei școlare, preferit va fi cel care va dovedi, că posedă cunoștințe în ale grădinaritului. Pentru instruirea elevilor în grădinarit i-se dă învățătorului jumătate din venitul curat al grădinei școlare.

Cererile concursuale instruite conform legilor din vigoare se vor adresa la oficiul protopresbiterial gr.-or. al Sibiiului.

Rășinari, din ședința comitetului parochial gr.-or ținută la 5 Iulie 1898.

Emilian Cioran, Aleman Galea,
preș. com. par. not. com. par.
Nr. 694—1898

Văduț și aflat în ordine.

Ioan Papiu,
protopresb.

Nr. 628—898

[120] 1—3

CONCURS.

Devenind vacante în tractul protopresbiterial al Branului următoarele stațiuni învățătoresci, prin acesta se scrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare cu următoarele emolumente:

1. Codlea un post învățătoresc cu 300 fl. v. a.

2. Rășnov trei posturi învățătoresci cu câte 300 fl., câte 24 fl. bani de cortel, câte 3 stângini lemne în valoare de 24 fl. și câte 6 fl. pentru 1/4 juger pământ.

3. Șimon, un post cu 300 v. a. cortel și lemne.

4. Șirnea, un post cu 300 fl. v. a. cortel și lemne.

5. Poiana-Mărului, două posturi cu câte 300 fl., cortel și lemne.

6. Moeciul superior, un post cu 300 fl., cortel și lemne.

Doritorii de a ocupa vreunul din aceste posturi, au a-și așterne suplicile lor instruite conform legii în termenul sus arătat la subscrisul oficiu.

În conțelegere cu respectivele comitete parochiale.

Oficiul prot. gr.-or. al Branului.
Zărnesci, 18 Iunie 1898.

Traian Mețianu,
protopresbiter.

ad. Nr. 517/1898.

[121] 1—3

CONCURS.

Pentru întregirea posturilor vacante învățătoresci dela școlile din comunele mai jos însemnate, protopresbiteratul Turzii se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Tel. Rom.“

1. Banabie, un post de învățător cu salariu anual de 300 floreni, cu artir, folosirea grădini școlare, și lemne de foc.

2. Hidis, un post de învățător cu salariu anual de 300 fl. cu artir și pentru grădină 2 fl.

3. Soporul de câmpie, un post de învățător cu salariu anual de 300 fl. și cu artir.

4. Hărăștas, un post de învățător cu salariu anual de 300 floreni și cu artir.

Doritorii de a ocupa vreunul din aceste posturi, au a-și așterne cererile concursuale instruite conform normelor în vigoare în termenul de mai sus subsemnatului oficiu protopresbiterial.

Dela concurenți se așteaptă, a se prezenta în vre-o Duminecă sau sâmbătă la biserică în respectiva comună, la care a competat, pentru a fi cu noșcuți personal și pentru a-și arăta

dexteritatea în cântările bisericesti, fiind că au a îndeplini și funcțiuni cantoriale.

Cojocna, 9 Iulie 1898.

Oficiul protopresbiterial român gr.-or. al Turzii, în conțelegere cu respectivele comitete parochiale.

Teodor Ciorte, adm. ppresb.

Nrul com. par. 22/898.

[122] 1—3

CONCURS.

Pentru întregirea alor două posturi învățătoresci la școala greco-orientală din Poplaca, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreună cu fiecare din aceste două posturi sunt:

1. Salariu anual de 300 fl. v. a.

2. Relut de cuartir 15 fl. v. a.

3. Relut de lemne 25 fl. v. a.

solviți din cassa bisericeii în rate cuatele anticipative.

Cei cari vor fi aleși sunt datori a ținea Dumineca și sâmbătoreea strană în biserică și a cânta cu copiii la sfta liturgie.

Cei cu cunoștințe musicale vor fi preferiți.

Doritorii de a ocupa aceste posturi, sunt poștiți a se prezenta înainte de alegere în vre-o Duminecă sau sâmbătoreea spre a-și arăta dexteritatea în cântări și tipic, ér concursele instruite conform legilor din vigoare au de ale înainta oficiului protopresbiterial gr. o. din Sibiiu.

Instrucțiunea în școala de repetițiune și în cea de pomărit ca și cântarea în cele 2 strane bisericesti se va împărți prin comitetul parochial în conțelere cu corpul didactic — la începutul anului școlar între toți 4 învățătorii.

Din ședința comitetului par. gr. or. din Poplaca ținută în 12 Iulie 1898.

Coman Baca, Ioan Vițelariu,
președinte. notariu.

Nr. 712. 1898.

Văduț și aflat în ordine

Sibiiu, 16 Iulie 1898.

Ioan Papiu,
protopresb.

ad. Nr. 310/898.

[103] 3—3

Publicare de licitațiune.

Edificarea unei case nouă de pără în comuna bisericescă Mag protopresbiteratul Seliștei, se va da întreprindere cu licitațiune minuendă în 19/31 Iuliu a. c. la 11 ore a. m.

Licitațiunea se va efectui la oficiul parochial din numita comună.

Prețul de strigare e fl. 604. Licitanții vor depune un vadiu de 10% din prețul de strigare. Condițiunile detaiate se pot vedea la oficiul parochial din Mag, asemenea planul și preliminarul de spese.

Oficiul protopresbiterial gr. or. al Seliștei.

Seliște în 22 Iunie 1898.

În conțelegere cu comitetul parochial.

Petru Iuga
adm protopresb.

Nr. 172/1898

[117] 3—3

Publicațiune de licitare.

Edificarea școlei confesionale române ortodoxe din parochia Galați, tractul Bistriței, se va da în întreprindere pe calea licitațiunii publice minuende în 31 Iulie a. c. st. n. la 11 ore a. m. acolo în oc.

Prețul strigărei conform planului și preliminarului de spese este 3685 fl. 24 cr., afară de materialul cel dă biserica.

Licitanții vor avea a depune vadiul cu 10% din prețul strigărei, care va rămânea ca cautiune până după colaudare încă un an.

Solvirea prețului edificării se va face în trei rate egale și anume: prima rată se va solvi la începutul lucrului, a doua când va fi edificiul gata, ér a treia după colaudare.

Comitetul parochial își susține dreptul a putea alege dintre licitanți pe cel mai sigur.

Planul și preliminarul de spese împreună cu condițiunile licitare se pot vedea ori și când la epitropia parochială din Galați.

Oficiul protopresbiterial gr.-or. al tractului Bistriței.

B.-Bistrița, în 26 Iunie 1898.

Simion Monda,
protopop.

[102] 3—3

Publicațiune.

Comuna Gurariului comitatul Sibiiu vinde pe calea licitațiunii publice împreună cu oferte închise cantitatea de lemne din pădurea numită „Valea Cărbunariilor“ după planul de exploatare clasa B, tăeturile de pe 15 ani în estensiune de 235.5 jugăre catastrale, pădure de fag, care pe basa prețurii are 48,000 m³ blane.

Acastă tăetura e a se exploata în înțelesul concesiunii Nr. 15816/I/2 1898 primită dela Inaltul Ministeriu reg. ung. de agricultură în decurs de 5 ani.

Licitațiunea se va ținea în 7 August a. c. la 10 ore a. m. în cancelăria primăriei comunale din Gurariului.

Prețul strigării e 70 cruceri de metru cubic.

Licitațiunea se va efectui pentru întreg materialul ce se află în pădure și dacă aceasta nu va avea rezultatul dorit, atunci se va licita prețul, ce va fi de plătit pentru un metru cubic de lemne exploatare; deci în ofertele închise e a se descrie precis modul de licitare la care reflectează oferentul și ofertul pôte cuprinde numai unul sau amândouă modurile de licitațiune.

Condițiunile de licitare se pot vedea în timpul orelor oficiose ori când în cancelăria comunei Gurariului.

Licitanții au de a depune înainte de începerea licitațiunii ca vadiu 3000 fl. în bani sau în hârtii de valoare computeate în valorea nominală sau de a accluda această sumă în ofertul închis și a declara că cunosc condițiunile de licitare și se supun aceloră.

Gurariului în 8 Iulie 1898

Primăria comunală.

Nr. 36—898

[106] 3—3

Publicare de licitațiune.

Zidirea școlei gr.-or. din parochia Hașag (protopresbiteratul Mediașului) se dă în întreprindere pe calea licita-

țiunei minuende, ce se va ținea la 7 August st. n. a. c. în fața locului, pe lângă suma preliminară de 2127 fl. 94 cr. Dela întreprindătorii se recere se depună un vadium de 10%. — Planul de zidire, preliminarul de spese și condițiunile de licitare se pot vedea la președintele comitetului parochial, pe unde se pot primi și informațiuni mai deapropo.

Comitetul parochial:

Hașag, în 5/17 Iulie 1898.

Clemente Nicula, Ioan Blottor,
adm. paroch. președinte.
paroch în Slimnic.

Ioan Dordea,
not. ad. hoc.

Nr. 194—1898

[88] 2—3

CONCURS.

Pentru ocuparea vacantei parochii gr.-or. de a III-a clasă din Murș-Oarba, în tractul protopresbiterial al Murș-Oșorheiului, se scrie prin acesta concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreună cu acest post de paroch sunt cele stabilite în ședința sinodului acestei parochii la 6 Octobrie 1891 și 15 Maiu 1898, cari dau un venit anual de 360 fl. v. a.

Informațiuni detaiate despre această parochie se pot lua dela comitetul parochia în fața locului și dela subsemnatul protopresbiter.

Competenții își vor trimite cererile or concursuale, instruite în regulă la subsemnatul oficiu protopresbiterial. Murș-Oșorheiu, 25 Maiu 1898.

Oficiul protopresbiterial gr.-or al Murș-Oșorheiului, în conțelegere cu comitetul parochial.

Nicolau Naneguțiu,
protopresbiter.

Din ori-ce librărie se pôte procura scrierea premiată a consilier. în med. Dr. Müller, apărută în a 30-a edițiune despre

sistemul nervos

și

sexual turburat.

Espediție franco pentru 60 cr. în mărci postale.

Curt Röber,

[5] 26—49

Braunschweig.

Cel mai eficace MIJLOC DE CASĂ, pentru a regula mistuirea, pentru a produce o circulațiune regulată a sângelui, pentru a depărta părțile stricate și defectuoase ale sângelui (condițiunile esențiale pentru susținerea sănătății) precum și pentru delăturarea repede și sigură a bolilor de stomach d. e. lipsa de apetit, rigăitul, vânturi, grăță, dureri de stomach și fole, sgări de stomach, îngreunarea stomachului cu bucate, flegmă, congestiuni de sânge, hemoroide, bôle femeiești, bôle de intestine este de 40 ani probat

BALSAMUL DE VIAȚĂ al Dr. ROSA.

din farmacia lui B. FRAGNER în Praga 203-III.

Acesta favorisează întreg actul mistuirei, produce un sânge sănătos și curat și este un remediu de casă popular probat, sigur și estins.

1 sticlă 50 cr., 1 sticlă dublă 1 fl.

Prin postă 20 cr. mai mult.

Vindecarea se face fără dureri prin infușta alinătoare a alifiei.

În doze de 25 și 35 cruceri.

Pe postă plus 6 cr.

Atențiune! Fiecare se cêră numai preparate originale din farmacia lui B. Fragner în Praga și se observe, ca tôte părțile invălitorei balsamului Dr. Rosa se fie provădate cu alăturata marcă rotundă de sentire, asemenea tôte părțile invălitorei alifiei de casă de Praga pôte marca de sentire în trei unghiuri alăturate!

Ori-cine îmi anunță o falsificare primesce o remunerațiune!

Mii de scrisori de recunoștință stau la dispoziție spre vedere.

Depozite în farmaciile I. Török, Budapesta. A. Egger, Budapesta, apoi în Sibiiu la E. Rumler, K. Müller și K. M. Herzberg.

Depozitul principal B. FRAGNER, farmacie „la vulturul negru“ în Praga, colțul stradei Spornier Nr. 203.

ESPEDIȚII CU ÎNTOCGEREA POSTEI.